

ПУНКЦІЙНА ВЕРТЕБРОПЛАСТИКА ПРИ КОМПРЕСІЙНИХ ПЕРЕЛОМАХ ХРЕБТА НА ТЛІ ОСТЕОПОРОЗУ

Сташкевич А.Т., Шевчук А.В., Улещенко Д.В.

ДУ "Інститут травматології та ортопедії НАМН України", м.Київ

Операція вертебропластики розроблена R.Ball у 1934 р., але не використовувалась широко із-за відсутності візуального контролю. Широке застосування почалося з 1983 р. після розробки рентгенологічного обладнання (флюороскопія, комп'ютерна томографія). Результати оцінювались як позитивні, так як у 80-90% пацієнтів спостерігали регрес больового та м'язово-тонічного синдромів, а більше ніж 90% хворих після операції не потребували системного прийому анальгетиків.

Проаналізовано результати лікування 65 пацієнтів (жінок) з переломами хребців віком 50-72 роки на тлі остеопорозу. Вертебропластику на одному рівні виконано у 49, на 2 та більше рівнях – у 16 пацієнток.

Показаннями до операції вертебропластики були травматичні неускладнені компресійні переломи тіл хребців внаслідок первинного чи вторинного остеопорозу без зміщення відламків в просвіт спинно-мозкового каналу, тобто без компресії нервово-судинних структур спинного мозку. Протипоказаннями були компресійні нестабільні переломи зі зміщенням кісткових фрагментів в просвіт спинномозкового каналу, коагулопатія різного генезу, ускладнені переломи, які супроводжувались післятравматичними грижами міжхребцевих дисків, повні компресійні розрушення тіла хребця – плоский хребець.

Регрес больового синдрому та рухову активність оцінювали за допомогою ВАШ-шкали через 10 днів, через 3 місяці та 6 місяців після оперативного втручання. Мінеральну щільність кісткової тканини оцінювали за допомогою рентгенологічної денситометрії перед оперативним втручанням та через 12 місяців після нього.

Результати лікування оцінювались в двох групах: І група – пацієнти, котрим проводилось адекватна протиостеопорозна терапія стронцієм ранелатом; ІІ група – пацієнти, де протиостеопорозна терапія не проводилась (за різних причин). Відмічено суттєве зниження больового синдрому у обох грпах в післяопераційному періоді та в термін спостереження до 6 міс. В термін спостереження 12 міс. у групі, де адекватна протиостеопорозна терапія не була проведена, відмічалось наростання больового синдрому на 2,5 бали в середньому, чого не спостерігалось в групі адекватної протиостеопорозної терапії, для якої також було характерним підвищення мінеральної щільності кісткової тканини.

Таким чином, пункційна вертебропластика показана при неускладнених компресійних переломах 2-3 ст. грудних і поперекових хребців з больовим синдромом, який виникає та посилюється при статичних і динамічних навантаженнях, незалежно від давності травми хребта. Операція вертебропластики дозволяє знизити больовий синдром та підвищити рухову активність хворих. Для забезпечення стійкого ефекту після оперативного втручання необхідне довгострокове призначення антиостеопоротичної терапії.

Реферат: В работе представлены результаты пункционной вертебропластики остеопоротических компрессионных переломов тел позвонков в сочетании и без проведения противоостеопорозной терапии.

Abstract: Results are In-process presented by percutaneous vertebroplasty osteoporotic compression of vertebrae in combination and without realization of osteoporotic therapy.